

11.02.2021

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER

1. TÜRKİYE :

Terör gündemi

- Hakkari'de terör örgütü PKK'ya yönelik 129 operasyonel timle gerçekleştirilen operasyonda silah ve mühimmat ele geçirildi.
- Barış Pınarı bölgesinde huzur ve güven ortamını bozmak için saldırı girişiminde bulunan 2 PKK/YPG'li terörist etkisiz hale getirildi.

Doğu Akdeniz

- Yunanistan'ın başkenti Atina'da düzenlenen 'Dostluk Forumu'nun ilk toplantısına Mısır, BAE, GKRY, Bahreyn, Suudi Arabistan ve Fransa katıldı. Katılımcı Devletler, çok taraflı dostluk ve işbirliği bağlarının geliştirilmesi ve pekiştirilmesi konusunda anlaştılar.
- Yunanistan Dışişleri Bakanı Dendias: (Dostluk Forumu) Maalesef bölgemizde mantığı değil irrasyonelliği çağrıştıran yıkıcı ve revizyonist güçlerin tehdidi altında olan barışa ihtiyacımız var. Türkiye-Libya mutabakatı gibi bir dizi yasadışı ve mantıksız eylemler bulunuyor. Amacımız tehditlere, şiddete, aşırılığa, hoşgörüsüzlüğe ve mantıksızlığa karşı bir siper oluşturmaktır. Yunanistan'ın amacı Doğu Akdeniz ile Körfez, Balkanlar ve Avrupa'nın geri kalanı arasında bir köprü olmaktır.
- Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Atina'da düzenlenen Dostluk Forumu'na tepki göstererek, "Türkiye ve Kıbrıs Türklerinin olmadığı hiçbir forumun işbirliği oluşturması mümkün değildir" dedi.
- Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Doğu Akdeniz'le ilgili yaptığı açıklamada silahlanma yarışına giren Yunanistan'a tepki göstererek, "Bu adımlar iyi komşuluk ilişkileriyle bağdaşmıyor. Bunlarla hiçbir şekilde Türkiye susmayacak." ifadelerini kullandı. (@akdenizpolitik)

Karadeniz

- ABD'nin Ankara Büyükelçisi David Satterfield, ABD donanmasına ait Arleigh Burke sınıfı güdümlü füze destroyeri USS Donald Cook ve Amerikan füze atar savaş gemisi USS Porter'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Karadeniz'de tatbikat yapmasını memnuniyetle karşıladıklarını bildirdi.
- Rusya'nın Washington Büyükelçiliği, ABD ordusuna Karadeniz'de varlığını sürdürmek için bahaneler aramaya ve askeri güç kullanma tehdidi anlamına gelen 'kılıç şakırdatmalarına' son vermeleri çağrısı yaptı. (@AkdenizKibris)

S-400 Hakkında

- Rus Milletvekili Yuriy Şvıtkin: (S-400) Türkiye'ye verilen sırlar gizli verilerin açığa çıkarılmasını engelleyecek garantiler çerçevesinde tutuldu. ABD Türkiye'nin müttefik, ancak Ankara öncelikli olarak kendi çıkarları üzerinden hareket ediyor ve kendi çıkarlarını esas alıyor. ABD ile görüşmelerde önceliğin Türkiye halkının çıkarlarına verileceğine eminim. ABD'nin taleplerini karşılamak için Ankara'nın kendi hava savunması pahasına tavizde bulunması düşük ihtimal.
- Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın: S-400 kararı bir gecede alınmadı. Türkiye, S-400 konusunda geri adım atmayacak. ABD'nin, YPG/PKK'ya desteği artık sonlanmalıdır. FETÖ'ye desteği bitmelidir.

2. AVRUPA :

Paris ve Berlin yeşil ışık yaktı, AB'den yeni yaptırımlar yolda

Avrupa Birliği'nin, Berlin ve Paris'in de verdiği desteğin ardından Rusya lideri Vladimir Putin'in yakın çevresine seyahat kısıtlaması ve mal varlıklarının dondurulması yönünde bu ay içinde yaptırım kararı alacağı bildirildi. (EuroNews)

Zelenskiy Donbas cephesini ziyaret etti

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy,G7 ülkeleri büyükelçileriyle cepheyi ziyaret etti ve askerlerle görüştü. Temmuz 2020'de alınan kapsamlı ateşkesin 200. gününde olduklarını belirten Zelenskiy, son dönemde Rusya yanlısı ayrılıkçıların saldırılarının artmış olmasına

rağmen kapsamlı ateşkesin pek çok askerin hayatını kurtardığına dikkati çekti.(Ortadoğu Haber)

Yunan hükümetinden Ankara karşıtı ülkelerle ittifak toplantısı

'Kardeşçe sevgi' anlamına gelen 'Philia' adını taşıyan Forum'un ilk dışişleri bakanları toplantısı, 'bölgede barış ve dostluğu teşvik' gündemiyle bugün Atina'da düzenledi. Katılımcı ülkeler olan Yunanistan, Güney Kıbrıs, Mısır, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Bahreyn ve Fransa'nın ortak özelliği, Türkiye ile netameli ilişkileri.(Sputnik)

AP'den AB'ye "Suudi Arabistan'a silah satışını yasaklayın" çağrısı

AP milletvekilleri, Yemen'deki iç savaşta insan hakları ihlallerinde bulunanlardan hesap sorulmasını talep etti. AB genelinde Suudi Arabistan ve BAE'ye silah satışının yasaklanmasını istedi.(Ortadoğu Haber)

3. ORTA DOĞU :

ABD istihbaratından, İran'ın Suriye'nin doğusunda saldırı düzenleyeceği uyarısı

ABD Askeri İstihbarat Teşkilatı, İran'ın Kuzeydoğu Suriye'de, ABD güçlerine karşı sınırlı saldırılar uygulamaya veya bu yönde çeşitli grupları teşvik etmeye çalışabileceği ve geri çekilmesi yönünde 'baskı' yapabileceği uyarısında bulundu. (Şarkul Avsat)

Esed rejiminden İdlib'in güneyine topçu saldırısı

İdlib'e yönelik saldırılarına devam eden Esed rejiminin topçu saldırısı sonrası 2'si ağır 7 kişi yaralandı. Ayrıca Esed rejimi, İdlib'in güneyindeki Cebel Zaviye'deki El-Bara kasabası ile Halep'in kuzeydoğusundaki El-Bab'a bağlı Terhine bölgesindeki petrol arıtma tesislerini bombalaması sonucunda 2 sivil öldü, 2'si çocuk olmak üzere 9 kişi yaralandı. (Ortadoğu Haber)

Rus Ordusu ve Esad rejimi, Kürtlerle Anlaştı

Rus ordusu, Esad rejimi ordusunun Hasake ve Kamışlo kentlerindeki tesislerindeki kuşatmanın kısmen kaldırılması için Kürtlerle anlaştı. Bunun karşılığında Rejim güçleri bu bölgelerde Kürtlerin kontrolü altında faaliyet gösterecek. (AA)

Barış Pınarı bölgesinde 2 terörist öldürüldü

Milli Savunma Bakanlığından yapılan açıklamada, Barış Pınarı bölgesine yönelik bir sızma girişiminin daha başarılı şekilde önlendiği belirtildi. Açıklamada, huzur ve güven ortamını bozmak için saldırı girişiminde bulunan 2 PKK/YPG'li teröristin, kahraman Türk komandolarınca etkisiz hale getirildiği kaydedildi. (Ortadoğu Haber)

Kuzey Irak Duhok Valisi Teter'den PKK açıklaması:

"İstedikleri Kürdistan'ı korumaksa gitsinler Suriye'de savaşsınlar. Bizim onların korumasına ihtiyacımız yok. Acaba PKK, Kürtlerin çıkarları için savaşıyorum görüntüsüyle başka siyasi gücün varlık göstermesine mi hizmet ediyor?"

Irak'ta Amerikan askeri konvoyuna saldırı

Amerikan ordusuna ait askeri konvoy dün Bağdat'ın Latifiye bölgesinde saldırıya uğradı. Son haftalar ve aylarda Irak'ta Amerikan askeri konvoyuna defalarca saldırı düzenlenmiştir. (sotaliraq)

Ne zaman ABD yaptırımları kaldırırsa, İran da yükümlülüklerine geri döner

Çin'in CGTN kanalına verdiği mülakatta Amerika'nın yeni Başkanı Biden'ın KOEP anlaşması ile ilgili son açıklamasına tepki gösteren İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Abbas Irakçı, Biden'ın yaptırımları kaldırmayı İran'ın uranyum zenginleştirme faaliyetine son vermesine endekslemesini reddederek, asıl ilk adımı Amerika atması gerektiğini belirtti. (İSNA)

Katar: İran'la nükleer anlaşmada gerginliği gidermeye çalışıyoruz

Katar Dışişleri Bakanı Muhammed bin Abdurrahman Al-i Sani, Amerikalı yetkililerle telefon görüşmesinde İran ile imzalanan KOEP anlaşmasında diplomatik süreci yeniden ihya etmeye çalıştığı belirtildi. Katar Dışişleri Bakanı, Amerika'nın İran işleri özel temsilcisi Robert Malley ve milli güvenlik danışmanı Jake Sullivan'la ayrı ayrı yaptığı telefon görüşmesinde bu konuyu gündeme getirerek ülkesi İran ve ABD ile ilişkileri stratejik olduğunu belirtti. (al-Mayadeen)

4. AFRIKA :

İngiltere, Libya'ya çıkarma yaptı

Libya Savunma Bakanı Al-Nimroush, Trablus'ta İngiltere'nin Libya Büyükelçisi Nicholas Hepton ve İngiliz Özel Komutanı'nın eşlik ettiği İngiliz Özel Kuvvetleri Başkanı Korgeneral Gwen Jenkins ile biraraya geldi.

Libya'da seçimlerin erteleneceğinin göstergeleri

24 Aralık'ta Libya'da yapılması planlanan cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimlerinin tarihini erteleme eğiliminin olası göstergeleri ortasında, yeni yürütme otoritesi Mısır'dan resmi destek aldı. Öte yandan Libya Ulusal Ordu (LUO) Komutanı Mareşal Halife Hafter, başkent Trablus'ta Fayiz es-Serrac liderliğindeki mevcut Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) yandaşı silahlı milislerin 'niyet değişikliğine' karşı uyardı. (Şarkul Avsat)

Sisi ve Libya Başkanlık Konseyi Başkanı ile telefonda görüştü

Sisi, Libya Başkanlık Konseyi'nin yeni başkanı Muhammed el-Menfi ve Libya hükümetinin yeni Başbakanı Abdulhamid Debibe ile iki telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Sisi, görüşmelerde yeni Libya liderliğinin seçilmesinin, 'son aşamanın engellerinden biri olan, Libya bölünmesini sona erdirmeye arayışında tüm Libya devlet kurumlarının, ulusal çıkarları her türlü düşüncenin üzerinde tutarak, uyum içinde ve birleşik bir şekilde çalıştığını gösterdiğini kaydetti. Sisi, son aşamada yaşanan engellerin, Libya devleti ve halkının yanı sıra bölgenin geri kalanı ve komşu ülkelere zarar verdiğini söyledi. (Şarkul Avsat)

5. ASYA :

Rusya'nın Kazakistan Büyükelçisi'nden "Toprak Talebi" açıklaması

Borodavkin, Kazakistan'ın Habar 24 kanalında katıldığı programda, Rus-Kazak ilişkilerini değerlendirdi. Programda, "2020'de iki ülke arasında kritik bir an olarak öne çıkan Rus milletvekillerinin Kazakistan topraklarına ilişkin iddialarını nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna Borodavkin, "Bunu dramatize etmek istemiyorum ancak bu uygunsuz ifadelerin Rusya'nın resmi pozisyonuyla açıkça çeliştiğinin altını çiziyorum. Ülkelerimiz arasındaki sınır anlaşma ile belirlendi. Haliyle, Rus-Kazak gündeminde toprak iddiası gibi bir konu yok." yanıtını verdi.(Haberiniz.com.tr)

Çin, BBC World News'i yasakladı

Çin Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi'nden (NRTA) yapılan açıklamada, BBC World News'in Çin hakkındaki haberlerinden bazılarının 'doğruluk ve tarafsızlık' ilkelerini ihlal ettiği belirtildi. Açıklamada, ülkede BBC World News'in yayın yapmasının yasaklandığı bildirildi. İngiliz medya denetim kuruluğu Ofcom, 4 Şubat'ta İngilizce yayın yapan Çin Küresel Televizyon Ağı'nın (CGTN) yayın lisansını iptal etmişti.(Sputnik)

Çin'in keşif aracı 'Tienvin-1', dünyadan ayrılışından 7 ay sonra Mars'ın yörüngesine giriş yaptı

Çin Ulusal Uzay İdaresinden yapılan açıklamaya göre, "Tienvin-1" Mars'a yaklaşmasının ardından hızını düşürerek, Mars'ın yüzeyinden yaklaşık 400 kilometre uzaklıktaki bir yörüngeye girdi. Mars'ın yer çekim alanına ulaşan keşif aracı, bu aşamada çeşitli yörünge düzeltme hareketleri gerçekleştirerek mayıs veya haziranda gezegene iniş yapmak için uygun bölge bulacak.(EuroNews)

6. ABD :***Washington: İran seçeneklerimizi şimdilik açıklamayız***

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price, Price, İran'ın son aylarda davranışları Kapsamlı Ortak Eylem Planı KOEP nükleer anlaşmasından uzaklaşma yönünde atılan adımlar olduğunu, bu da Amerika'yı kaygılandırıldığını belirtti. Amerika'nın İran'ın bu anlaşmaya geri dönmesini istediğini tekrarlayan Price, Washington yönetimi şimdilik masadaki seçeneklerini açıklamayacağını ifade etti. (alef)

Beyaz Saray: Biden, yakında Netanyahu ile görüşecek

Beyaz Saray Sözcüsü Jen Psaki, Başkan Joe Biden'ın İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu ile yakında görüşeceğini söyledi. İsrail'in ABD için önemine işaret eden Psaki, "Başkan, Başbakan Netanyahu ile görüşmeyi sabırsızlıkla bekliyor. Elbette kendisinin Netanyahu ile uzun süreye dayanan bir ilişkisi var. Yakında onunla görüşecek fakat şu anda elimde net tarih mevcut değil" şeklinde konuştu. (Sputnik)

ABD, İran petrolünü satıyor

ABD Adalet Bakanlığı'ndan bir yetkili, ABD'nin geçen yıl yaptırımlar kapsamında el koyduğu bir milyon varilden fazla İran petrolünü sattığını, İran ham petrolünü taşıyan başka bir geminin ise ABD limanına doğru yola çıktığını söyledi.(Şarkul Avsat)

ABD 10 isme yaptırım uygulayacak

ABD'de Myanmar Genelkurmay Başkanı Min Aung Hlaing ile yardımcısı Soe Win'in de aralarında bulunduğu 10 kişi yaptırım listesine alındı.(Ortadoğu Haber)

ABD, Abha Uluslararası Havalimanı'na düzenlenen saldırıyı kınadı

Beyaz Saray Sözcüsü Jen Psaki dün yaptığı açıklamada, ABD'nin Husi darbeci milislerin Suudi Arabistan'daki Abha Uluslararası Havalimanı'na düzenlediği saldırıyı kınadığını ve Yemen'deki çatışmayı sona erdirmek için diplomatik çabalarını sürdüreceğini söyledi.(Şarkul Avsat)

Biden Çin ABD'yi geçebilir

ABD Başkanı Biden, Çin'in pek çok alanda büyük projeler yürüttüğüne işaret ederek, ABD'nin hemen harekete geçmemesi halinde Çin'in gerisinde kalabileceğini söyledi.(Ortadoğu Haber)

ABD istihbaratından uyarı

ABD Askeri İstihbarat Teşkilatı, İran'ın Kuzeydoğu Suriye'de, ABD güçlerine karşı sınırlı saldırılar uygulamaya veya bu yönde çeşitli grupları teşvik etmeye çalışabileceği ve geri çekilmesi yönünde 'baskı' yapabileceği uyarısında bulundu.(Şarkul Avsat)

7. RUSYA :***Ryabkov: ABD, 'sınırlı nükleer savaş' konsepti hazırlıyor***

ABD'nin 'sınırlı nükleer savaş' konsepti hazırladığını belirten Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Ryabkov, Moskova'nın istikrarı bozucu bu konseptte kesinlikle karşı çıktığını vurguladı. (tass/ria)

Çijov: AB ile eşit ve karşılıklı ilişkiler istiyoruz

Rusya'nın Avrupa Birliği daimi temsilcisi Vladimir Çijov, Moskova'nın Brüksel ile eşit ve karşılıklı yarar sağlayan bir temelde ilişkiler geliştirmek istediğini belirtti. Çijov, İzvestiya gazetesine bu konu hakkında yaptığı açıklamada "Avrupa Birliği ile hem siyasi hem de ticari hem de ekonomik alanlarda ciddi, eşit ve karşılıklı yarar sağlayan bir temelde ilişkiler geliştirmek istiyoruz" ifadelerine yer verdi. (tass)

Rusya'nın Şam Büyükelçisi Yefimov, Biden yönetiminin Suriye stratejisini değerlendirdi

ABD'nin Suriye'ye baskı yapmayı sürdürdüğünü belirten Rusya'nın Şam Büyükelçisi Aleksandr Yefimov, Washington'un bu ülkedeki stratejisinin Başkan Joe Biden döneminde büyük ihtimalle değişmeyeceğini ifade etti. (sputnik)

Putin: Biden yönetiminin START-3'ü uzatma kararından memnunum

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ABD Başkanı Joe Biden'ın Stratejik Saldırı Silahlarının Azaltılması Anlaşması'nın (START-3) süresini uzatma kararı almasından memnuniyet duyduğunu belirtti. (ria/tass)

Rus Dışişleri'nden Avrupa Birliği'ne yeni yaptırımlara 'eşit şekilde karşılık' sözü

Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova, bugün düzenlediği basın toplantısında Avrupa Birliği (AB) içerisinde son zamanlarda yeni yaptırımlar için yapılan çağrılarla artık şaşırtmadığını belirterek "Bu artık Batı düşüncesinin rutini haline geldi. AB ile 2014'ten sonra yaşanan ilişkilerin deneyimi, Brüksel'in, ülkemiz ve diğer bağımsız ülkelerin kendi meşru çıkarlarını savunma, kendi iç işlerine açık müdahaleye izin vermeme ve Batılı dünya düzeni mimarlarının izinden gitmeme yönündeki güçlü tavırla yüzleştğinde içgüdüsel olarak yaptırımlara sarıldığını ikna edici biçimde gösterdi" ifadelerini kullandı. (tass/ria)

Rus Dışişleri'nden ABD'ye karşı 'çevreleme politikası' uygulama çağrısı

Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Ryabkov, ülkenin iç işlerine müdahale girişimlerini önlemek için ABD'ye yönelik çevreleme politikası kullanmaları gerektiğini belirtti. Ryabkov, bugünkü basın toplantısında, "ABD, iç meselelerimize agresif müdahalesini, her türlü müdahalesini önleme açısından, ülkemizin çevreleme politikasının hedefi haline gelmeli" ifadesini kullandı. (tass/sputnik)

8. EKONOMİ

Bitcoin'de rekorlar devam ediyor

Bitcoin, Mastercard ve Bank of New York Mellon'un kripto para birimlerinin kullanımını kolaylaştıracak adımları ile yeni bir rekor kırdı. Günün ilk saatlerinde Bitcoin 48 bin 930 dolara ulaşarak tüm zamanların en yüksek seviyesini gördü. Daha fazla kripto para birimini kapsayan Bloomberg Crypto Index de benzer şekilde yeni zirvesine ulaştı. (Bloomberght)

Dolar/TL kritik seviyenin eşiğinde

Dolar/TL küresel piyasalarda doların seyri ve Merkez Bankası cephesinden gelen sıkı duruş mesajlarının etkisiyle Perşembe günü 7,01 seviyesinin altına kadar geri çekilmişti. Dolar/TL haftanın son işlem gününe de 7,03 seviyesinden giriş yaptı. Türkiye'nin risk primi 292 baz puan seviyesinden işlem görürken iki yıllık gösterge tahvil faiz ise yüzde 14,77 seviyesinde. (Bloomberght)

BIST 50 hisselerinde açığa satış yasağı kalktı

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), BIST 30 Endeksinde yer alan pay piyasalarında yapılabilen açığa satış işlemlerinin, 12 Şubat 2021 tarihinden itibaren BIST 50 Endeksinde yer alan pay piyasalarını kapsayacak şekilde genişletilmesine karar verdi. BIST 50 Endeksi dışında kalan pay piyasalarında açığa satış yasağı devam edecek. Kurul, açığa satış yasağı kaldırılan pay piyasalarında gerçekleştirilecek işlemlerde, gün içinde sahip olunmadan satılan ve aynı gün içinde kapatılan pozisyonlara ilişkin olarak da açığa satış tuşuna basılmasının zorunlu olduğu hususunda yatırımcıların ve yatırım kuruluşlarının bilgilendirilmesine karar verdi.(Bloomberght)

Dünya Basınındam

- Bulgarisan Military ajansı tarafından aktarılan habere göre, İran, Rusya'nın kontrolünde bulunan Suriye'deki Khmeimim hava üssü üzerinden İsrail sınırına doğru çok sayıda füze sistemi yerleştirdi.
- The Times (İngiltere): İngilizler MI6'nın yabancıları işe alma kararını açıkladı. Yakında kotalara göre işe almaya başlayacaklar: MI6'nın anahtarlarını hemen Moskova'ya verelim.

- Atlantik Konseyi (ABD): Rusya, Beyaz Rusya'yı herkesin önünde yavaş yavaş ilhak mı ediyor? Moskova'nın Belarus'u Rus ordusu için bir platform haline getirme çabalarına, yumuşak ilhakla eşdeğer olan hızlandırılmış ekonomik entegrasyon eşlik ediyor.
- Yahoo News Japan (Japonya): Kalaşnikof başkanı Dmitry Tarasov ilk akıllı silahın satışını duyurdu. Silah, atış sayacı, video kaydı ve pusulası olan bir işlemciye sahiptir. Elektronik silahlar gençlere yönelik olarak üretildi.
- Newsweek (ABD): Biden "Amerika Geri Döndü" iddiasında bulunurken, ABD'nin ana düşmanları - Rusya, Çin ve İran - ortak tatbikatlar yapacak ve birbirleriyle ticaret yapacaklar.
- Yle (Finlandiya): Avrupa Parlamentosu üyeleri, Moskova ziyaretinden sonra Josep Borrell'i eleştirmek için birbirleriyle yarıştı. Lavrov basitçe ayaklarını ona sildi. Bu ziyaret sadece bir fiyaskodur.
- Daily Express (İngiltere): "Merkel, Trump'a 1 milyar dolar karşılığında Rus Kuzey Akım-2 hattına izin vermesi için teklif yaptı. Bu öneri "kirli anlaşma" olarak söylenebilir."